

Katsaus yhteistyöstrategian toteutumiseen

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Yleistä yhteistyöstrategiasta

Savo-Pielisen jätelautakunta hyväksyi kokouksessaan 18.9.2014 § 10 alueen jätehuollon yhteistyöstrategian. Tämä strategia laadittiin, koska vuoteen 2016 voimassa olleessa jätepoliittisessa ohjelmassa asetettiin tavoitteeksi jätehuollon toimijoiden työnjaon selkeyttäminen ja yhteistyön kehittäminen. Kun jätelautakunta hyväksyi yhteistyöstrategian, se piti tärkeänä, että sen toteutumista myös seurataan.

Yhteistyöstrategian laadinnan aikana kartoitettiin eri jätehuollon sektoreilla olevat toimijat sekä näiden toimijoiden yhteistyön ja työnjaon nykytila. Kyselyin selvitettiin näiden toimijoiden tarpeita yhteistyön kehittämiseksi ja työnjaon selkeyttämiseksi. Tämän pohjalta valittiin yhteistyön kehittämiskohteet. Tavoitteeksi asetettiin se, että eri jätehuollon toimijat tietävät omat roolinsa ja rajapinnat eri toimijoiden kesken niin, että jätehuolto hoituu jouhevasti asiakkaita palvelleen.

Kunnallisen jätehuollon toimijat

Yhteistyöstrategiassa selvennettiin kunnallisen jätehuollon toimijoiden rooleja ja tehtävänjakoa. Rooleja ja tehtävänjakoa voidaan pitää nykyään kohtalaisen vakiintuneina. Työnjakoa eri tahojen välillä on pidetty esillä myös yhteistyöstrategian laadinnan jälkeen mm. jätehuoltomääräysten ja jätepoliittisen ohjelman laadintatyössä.

Peruskunnille kuuluu kunnallisessa jätehuollossa jätepoliittisten linjausten laatiminen ja kunnallisen jäteyhtiön, Jätekuon omistajaohjaus. Jätekuukko hoitaa jätehuollon palvelutehtävät ja jätelautakunta hoitaa jätehuollon järjestämisen viranomais-tehtävät. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja ely-keskukset hoitavat jätehuollon valvontatehtävät.

Kuntien ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa tehtävä yhteistyö

Jätehuoltoviranomainen tekee kuntien suuntaan yhteistyötä erityisesti kuntien jätehuollon yhteyshenkilöiden kanssa. Yhteyshenkilöt on nimetty sekä teknisestä toimesta että ympäristötoimesta. Lisäksi jonkin verran yhteistyötä tehdään kuntien rakennusvalvonnan ja kaavoituksesta vastaavien tahojen kanssa.

Yhteistyötä ja tiedottamista kuntien suuntaan tehdään nykyään seuraavissa muodoissa:

- Jätehuollon neuvottelukunnan kokoukset
- Aluepalaverit seuduittain

23.03.2017

- Työryhmät
- Jätehuollon Kuntaintra (yhteinen jätehuollon tietopankki) ja Kuntaraportointi
- Yhteydenpito sähköpostitse ja puhelimitse

Jätehuollon neuvottelukunta on ajankohtaisten asioiden keskustelufoorumi, jossa on edustajat kaikista kunnista. Aluepalavereihin taas osallistuvat kuntien yhteyshenkilöt kultakin seudulta. Neuvottelukunta kokoontuu vuosittain, samoin aluepalavereja pidetään kuntien niin halutessa joka vuosi. Aluepalavereiden asioihin on sisällytetty kuntien yhteyshenkilöiden toiveiden mukaisesti tilannekatsaukset kyseistä aluetta koskeviin jätehuollon asioihin ja alueen kuntalaisia koskeviin jätelautakunnan viranhaltijapäätöksiin.

Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa on tehty syvempää yhteistyötä VALVO-työryhmässä. Työryhmässä on laadittu yhteisiä toimintamalleja erilaisten jätehuollon seuranta- ja valvontatapausten hoitoon. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille on myös toteutettu yhteistyöstrategiassa linjatun toimenpiteen mukaisesti katseluoikeus tarpeellisiin jätehuollon asiakasrekisteritietoihin valvontatehtävän hoitamista varten (Kuntaraportointi). Jätehuollon yhteinen tietopankki, Kuntaintra, on lisäksi uudistettu ja se on kaikkien kuntien yhteyshenkilöiden käytössä.

Isoimpien kuntien rakennusvalvontojen kanssa on järjestetty palaverit siitä, miten jätehuolto voidaan huomioida rakennusvalvonnan lupaprosesseissa. Kuntien rakennusvalvonnoille on myös tiedotettu keskeisimmistä jätehuoltomääräysten muutoksista. Muutoin yhteistyötä on tehty lähinnä koskien yksittäisten kiinteistöjen rakennusrekisteritietoja.

Kuntien kaavoitustoimien kanssa aloitettiin yhteistyötä yhteistyöstrategiaa laadittaessa. Tämän jälkeen kuntiin on laadittu ohjeistus sille, miten jätehuollon tilatarpeet voidaan ottaa huomioon jo kaavoitusvaiheessa. Yhteistyöstrategiassa asetettiin kehitystarpeeksi se, että kuntien kaavoittajilla olisi hyvä olla käytössään tavoitekartta, johon on merkitty, millä alueilla yleisten keräyspisteiden keräysverkkoa on tarkoitus täydentää. Tällaista tavoitekarttaa on Jättekukolla nyt laadittu, ja sitä tullaan käymään läpi ja päivittämään kuntien kanssa tämän vuoden aikana jätehuollon palvelutasoa päivitettäessä.

Jättekukon kanssa tehtävä yhteistyö

Jättekukko on mukana kaikessa kuntien kanssa tehtävässä yhteistyössä eli jätehuollon neuvottelukunnassa, aluepalavereissa ja työryhmissä. Lisäksi jätehuoltoviranomaisen ja Jättekukon yhteyshenkilöiden kesken pidetään kuukausittain yhteistyöpalaverit. Jätehuoltoviranomaisen ja Jättekukon asiakaspalvelun välillä yhteistyötä tehdään päivittäin puhelimitse ja sähköpostitse. Lisäksi asiakaspalvelujen välille on otettu käyttöön nopeaan viestintään pikaviestipalvelu.

Yhteistyöstrategian laadinnan aikana koottiin yhteen Jättekukon asiakaspalvelun toiveiden mukaan jätehuoltoviranomaisen ja Jättekukon yhteiset pelisäännöt erilaisten asiakasyhteydenottojen käsittelyyn. Tätä ohjeistusta päivitetään jatkuvasti ja siitä järjestetään yhteinen koulutustilaisuus vuosittain. Näin toteutetaan myös esille tulleita koulutustarvetta. Jätelautakunnan viranhaltija on lisäksi osallistunut Jättekukon jätteenkuljettajien koulutuksiin.

Jätekukolta toivottiin otettavaksi käyttöön käytäntö, jossa jätelautakunnan ja Jätekukon työntekijät tutustuvat toisen organisaation työhön käytännössä, jotta eri organisaatiot oppisivat toistensa toimintatavoista. Tämän toteuttamiseksi jätelautakunnan henkilöstö on tutustunut käytännössä jätteenkuljettajien työhön. Kehitettävää voi olla edelleen siinä, että eri tahojen asiakaspalveluissa olisi syvempi asiantuntemus toisen organisaation työstä.

Ely-keskusten kanssa tehtävä yhteistyö

Ely-keskusten edustajat ovat osallistuneet yhteistyöhön perinteisesti jätehuollon neuvottelukunnan kautta. Yhteistyöstrategiassa asetettiin tavoitteeksi entistä tiiviimpi yhteistyö ja mahdollisuudet vaikuttaa jätelautakunnan asioihin paremmin valmisteluvaiheessa. Ely-keskusten yhteyshenkilöt onkin kutsuttu tämän jälkeen mukaan myös aluepalaveriin. Lisäksi laajoja kokonaisuuksia, kuten jätepoliittista ohjelmaa ja jätehuoltomääräyksiä laadittaessa järjestettiin tilaisuuksia juuri näihin asioihin liittyen. Tiedonvaihdon kehittämiseksi ely-keskusten yhteyshenkilöille on annettu myös käyttöoikeudet sisäiseen tietopankkiin, Kuntaintraan.

Luottamushenkilöiden kanssa tehtävä yhteistyö

Jätelautakunnan henkilöstö ja lautakunnan jäsenet tekevät yhteistyötä erityisesti kokouksissa. Ennen varsinaista kokouskäsittelyä on lisäksi käsitelty toiveiden mukaisesti erikseen laajoja asiakokonaisuuksia jo siinä vaiheessa, kun asiat ovat olleet valmiilla (esim. jätehuoltomääräykset ja jätetaksa).

Lautakunnan jäsenille on tiedotettu toiveiden mukaisesti sähköpostitse keskeisistä ajankohtaisista asioista, kuten lainsäädäntömuutoksista. Kutakin seutukuntaa edustavat jätelautakunnan jäsenet on kutsuttu vuosittain aluepalaveriin. Näin lautakunnan jäsenillä on ollut mahdollisuus saada tietoa ajankohtaisista, juuri omaa seutua koskevista asioista. Kehitettävää voi olla edelleen siinä, että lautakunnan jäsenille järjestettäisiin tutustumiskäyntejä ja mahdollisuuksia olla mukana tapahtumissa.

Yhteistyöstrategian yhteydessä selvitettiin yhteistyön ja tiedottamisen käytäntöjä myös kuntien muiden luottamushenkilöjen suuntaan. Luottamushenkilöille tiedotetaan jätelautakunnan toiminnasta vuosikatsauksin ja Jätekukon toiminnasta uutiskirjein.

Yhteistyöstrategian yhteydessä linjattiin, että jätelautakunnan viranhaltija pyrkii osallistumaan puheenvuorolla kuntien luottamushenkilöille järjestettäviin yleisiin koulutustilaisuuksiin, jotta eri toimijoiden roolitus tulisi entistä paremmin luottamushenkilöiden ja heidän kauttaan myös kaikkien kuntalaisten tietoon. Tämän toteuttamiseksi jätelautakunnalta ja Jätekukolta tarjouduttiin vuonna 2015 esittelemään toimintaa kuntien valtuustoille tai lautakuntiin. Esittely järjestettiin kuuteen kuntaan. Sen jälkeen, kun uudet kuntien luottamushenkilöt aloittavat kesällä 2017, voidaan tarjoutua järjestämään vastaavat esittelytilaisuudet uudelleen.

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

23.03.2017

Itä-Suomen alueella järjestetään alueen kahdeksan jätelaitoksen ja jätehuoltoviranomaisen sekä Riikinvoima Oy:n kesken vuosittain yhteistyötilaisuudet. Yhteistyöstrategian linjausten mukaisesti on myös järjestetty vuosittain vierailu muun kuin Itä-Suomen alueen jätehuoltoviranomaiseen. Näin jätehuoltoviranomaiset ovat voineet vertailla toimintaa ja ottaa mallia hyvistä käytännöistä.

Yhteistyötä muihin tahoihin, kuten tuottajayhteisöihin ja yrittäjiin on tehty alueen jättepoliittisia linjauksia ja jätehuoltomääräyksiä laadittaessa. Säännöllisiä yhteistyökäytäntöjä ei ole luotu, mutta mahdollista on, että jättepoliittisen ohjelman seuraamiseksi eri toimijoista koostuva yhteistyöryhmä kootaan yhteen määrääjain.

Asiakkaita edustaviin tahoihin erityisesti Jätekuukko on ollut aktiivinen. Esimerkiksi isännöitsijöille on järjestetty tilaisuuksia, samoin Jätekuukko on osallistunut Kiinteistöliiton tilaisuuksiin. Yleisötilaisuuksia ja vierailuja on järjestetty tarpeen mukaan, ja näissä tilaisuuksissa myös jätelautakunta on ollut mukana.

Yhteistyön toimivuus ja sen kehittäminen

Yhteistyöstrategian laadinnan aikana tuli esille, että erityisesti keskeisimmät sidosryhmät eli kunnat ja Jätekuukko pitävät keskinäistä yhteistyötä pääosin toimivana. Yhteistyöstrategian pohjalta yhteistyötä on edelleen kehitetty toivottuun suuntaan. Yhteistyöstrategian laatimisen jälkeen käyttöönotetut yhteistyömallit ovat vakiintuneet.

Jätelautakunnan on tärkeää seurata kumppanuussuhteiden toimivuutta. Tarkoitus onkin, että yhteistyökäytäntöjen toimivuutta keskeisimpien sidosryhmien kanssa tullaan vielä uudelleen kartoittamaan. Erityisesti kuntien yhteyshenkilöiden, Jätekuukon henkilöstön ja lautakunnan jäsenten näkemyksiä yhteistyön nykytilasta ja siitä, mitä olisi vielä tarvetta muuttaa, on syytä selvittää kyselyin.

Selvitysten pohjalta voidaan koota yhteen päivitetty suunnitelma yhteistyölle. Yhteistyön kehittäminen otetaan huomioon suunniteltaessa jätelautakunnan toimintaa vuodelle 2018.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Jätelautakunta merkitsee asian tiedoksi.

Valmistelija

Saija Pöntinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. 044 718 5066

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

